

Нова књига Буца Мирковића

Нушићева велика деца (Смедеревски лауреати), Смедерево, Центар за културу, 2003, Библиотека Нушићеве дани, стр. 166.

Познати београдски публициста, позоришни критичар, есејиста и песник, Милосав Буца Мирковић, објавио је књигу Нушићева велика деца (Смедеревски лауреати), која је недавно промовисана у Смедереву на Нушићевим данима. У овој значајној књизи налази се четрнаест есеја о познатим београдским и српским глумцима, добитницима награде Нушићеве дани, коју додељује овај истоимени смедеревски фестивал.

Међу њима су великани наше позоришне сцене, наведени по хронолош ком реду, од 1990. до 2003. године: Мија Алексић, Миодраг Петровић Чкаља, Никола Симић, Бранка Веселиновић, Љубомир Убавкић Пендула, Радмила Савићевић, Иван Бекјарев, Живојин Жика Миленковић, Добрила Шокица, Светлана Цеца Бојковић, Павле Паја Минчић, Петар Краљ, Ружица Сокић и Михаило Миша Јанкетић. У нашој позоришној есејистици невелик је број књижевника и позоришних критичара који су се посебно бавили феноменом глумаца и иза себе оставили драгоцене записе у књигама, али се међу њима ипак налази неколицина значајних посленика који су писали о нашим великанима сцене и миљеницима богиње Талије. Традиција писања о глумцима почиње још у 19. веку, наставља се у периоду између два светска рата и после 1945. године до наших дана.

Поменимо само неке од њих од најранијих времена до данас, као што су: Ђорђе Малетић, Лаза Костић, Милан Грол, Бора Глишић, Милан Дединац, Боривоје Стојковић, Велибор Глигорић, Петар Волк и други. Портрети глумаца налазе се у многим књигама, али ређе у засебним издањима. Поред континуитета у овој области писања, не може се говорити да је учесталост објављивања књига са глумачким портретима код нас знатније израж ена, када је реч о нашим данима. Театролози не заобилазе глумачке величине наше сцене, али критичари се ређе опширније упуштају у ту непредвидљиву авантуру писања.

Можда и због тога што у својим критикама редовно пишу о глумцима поводом изведених премијера, па рад на посебном вредновању не постижу. Управо због тога су од посебног значаја појаве издања која садрже есеје и записе о глумцима у књигама и на њих треба указивати. Тим више ако је у њима заступљена њихова већа бројност. У том смислу међу појединцима, писцима и критичарима, значајно место заузима аутор књиге Нушићева велика деца Буца Мирковић. Милосав Буца Мирковић већ одавно, могло би се рећи од тренутка када је почео интензивно да се бави позоришном критиком, своје перо посвећује миљеницима наше позоришне сцене. Појединим великанима сцене посветио је и засебне књиге. У нашој новијој историји позоришта њему сигурно припада прво место у тој мисији. Иако је имао претходнике, Мирковић данас, по особености која је њему својствена, тешко да је достигнут.

Ту пре свега мислимо на начин на који овај аутор приступа глумцима – личностима за које се определио да пише, на изузетно добро познавање својих изабраника, у чије је глумачко биће, збиљу и заносе, колорит и штимунге одиста дубоко проникао. Осим припреме и знања, што се одмах запажа, форма је разнолика, од записа, неке врсте интервјуа и биографских података, до есеја о њиховој глумачкој особености.

Често су то комбинације списатељских метода и увек је присутно мајсторство приказа. Сликвито, јасно, са прецизно уоченим особеностима глуме и глумачког дара и карактеристичних детаља код сваког појединца, и изнад свега присно. Писати са толико љубави о

“позоришницима” и истовремено са пуном одговорношћу није ни једноставно ни лако. Мирковићу то полази за руком јер их је истрајно пратио, гледао на сцени у свим њиховим улогама у различитом репертоару и спознао њихову суштину до танчина. На ступцима београдских листова годинама су се низали Мирковићеви текстови о глумцима, нашим савременицима, у стилу и маниру тако препознатљивом за овог аутора.

Есејистичко ткање Буце Мирковића је зналачко, занимљиво и пуно разумевања према одабраним личностима и њиховом мукотрпном “занату”, али и неке неодољиве лепоте искреног и ненаметљивог дивљења у коме је све речено. Управо по таквом приступу према тако контраверзним личностима нашег савременог театра, показује огромну зналачку димензију овог аутора и истовремено је најлепша особина овог аутора бројних глумачких портрета. Има се утисак да је изнесећи свет у малом пружио и комадић своје душе на длану. То је и кључ разумевања глумачких исповести овом аутору када говоре о своме животу и стваралаштву, о узајамном поверењу и поверавању. Зато није случајно да су такви записи садржајни и успели. Мирковић пише о глумцима с љубављу и он има право да их назива великом децом.

Његови записи су поетски или испевани готово као песма. Мирковић је познат и као песник чија је тематика често посвећена глумцима-ствараоцима. Кад је у питању Нушић, наш најомиљенији комедиограф, који је и данас наш савременик по актуелности својих комедија и одјеку у публици, Мирковић је ту на блиском терену, јер је многе своје странице посветио овом великану наше књижевности. Отуда он у лауреатима Нушићевих дана, глумачком јату од четрнаест портрета, препознаје оно најбоље у глумцима када тумаче Нушићев репертоар, аутентично, блиско и вредно “сувог злата” које само он може тако добро да уочи и да искаже с толико уверљивости.

Мирковић у се верује и тако ће бити и код читалаца у будућности.